

KAPITOLY Z DEJÍN BYZANCIE

PREDNÁŠKA 10

© 2003 Marek Meško

I. Úvod – tradiční nepřítelia a dedičstvo cisára Basileia II.

Bulharská ríša

Abbásovský kalifát

Fátimovský kalifát

II. Hlavní nepriatelia Byzancie koncom 11. storočia

Normani – Robert Guiscard

- prví Normani v južnej Itálii okolo roku 1000

pútnici, žoldnieri, potulní rytieri, dobrodruhovia
v službách Longobardov, Byzantíncov, pápeža, atď.

- 1043 Maniakovo povstanie
- ca. 1046 príchod Roberta Guiscarda
- 1053 bitka pri Cividale, porážka pápeža Leva IX.
a byzantského miestodržiteľa Argyra
- 1059 synoda v Melfi, Mikuláš II.
- 1071 pád Bari, koniec byzantskej správy južnej
Itálie
- 1074 plány na spojenectvo Roberta Guiscarda
s Michalom VII. Dukom

Pečenehovia

- najprv byzantskí spojenci, od konca 9. stor.
a po celé 10. storočie; *De administrando imperio*

- 1018 smrť cisára Basila II. Bulharobijcu
- 1027 prvý nájazd Pečenehov na Balkán
- 1036 mierová zmluva s Byzanciou
- ca. 1045 neúspešné boje proti Uzom
- 1046 vpád Pečenehov na juh od Dunaja
usídlenie na Podunajskej rovine (Paristrion)
- 1053 mierová zmluva
- 1064/65 boje proti Uzom spolu s Byzantíncami
- ca. 1074 Nestorovo povstanie
- ca. 1077 nájazdy do Trákie
- 1080 mierová zmluva

Seldžuckí Turci

- pôvodne súčasť zväzu Oguzov, koncom 10. stor.
niektorí prijali islam – yabgu Seldžuk

1035/40 dobytie Chorasánu

1055 dobytie Bagdadu, vyhlásenie Togrula bega sultánom

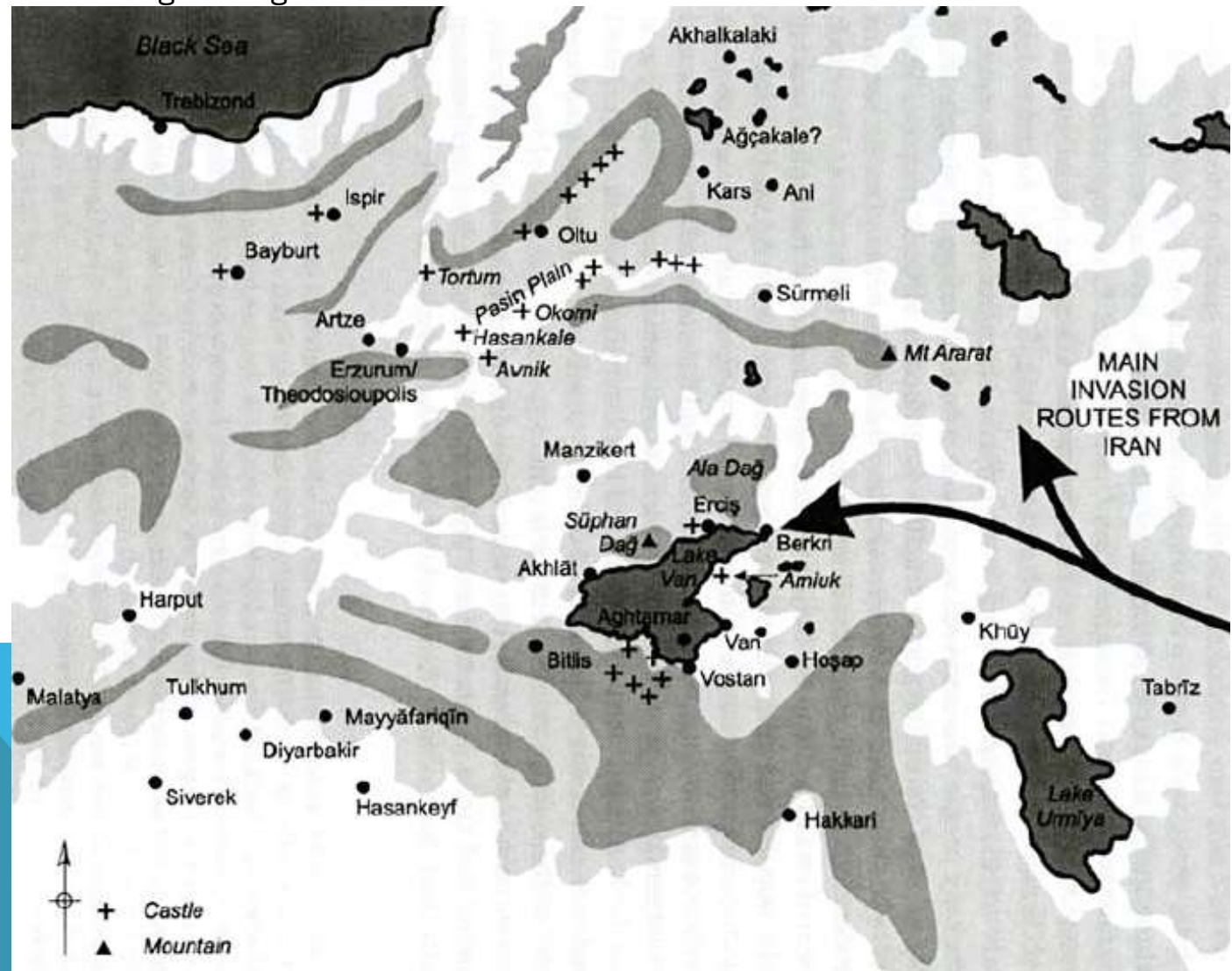
1045 prvý vojnový stret s
Byzanciou v Arménii

1054 prímerie

60. roky 11. stor.
vpády
Turkomanov
do Malej Ázie

1068-1071 vláda
Romana IV. Diogéna

1071 bitka pri
Mantzikerte

III. Priatelia Byzancie koncom 11. storočia

Svätá ríša rímska národa nemeckého

k zblížovaniu došlo po roku 1054 (cirkevná schizma), resp. po roku 1059 (synoda v Melfi)
najmä však za vlády cisára Henricha IV. (1056-1106) kvôli jeho sporom s reformným pápežstvom
pápež Gregor VII., ktorý zase podporoval Normanov

Benátska signoria

pôvodne byzantská provincia, od 9. stor, fakticky nezávislá pod správou dóžu (lat. *dux*)
v 10. a zač. 11. stor. benátske loďstvo je tradičným spojencom byzantského loďstva na Jadrane

Uhorsko

dobré vzťahy od vlády prvého uhorského kráľa Štefana I. (997-1038)
potom akoby „zanedbávané“ kvôli pocitu bezpečia vyvolanému vojnami Basileia II.

- 1040 povstanie Petra Deljana podporené Uhorskom
- 1047 darovanie tzv. Monomachovej koruny kráľovi Ondrejovi I. (1046-1060)
- 1059 výprava Ondreja I. proti Nišu a Sofii
- 1072 výprava kráľa šalamúna proti Sirmiu
- 1074/75 darovanie diadému Gejzovi I. (1074-1077) *corona graeca*

Kyjevská Rus

dobré vzťahy od vlády kniežaťa Vladimíra (978-1015)
Varjažská garda (988)

- 1043 Posledný útok Rusov proti Konštantínopolu za vlády Jaroslava Múdreho (1019-1054)

IV. Mantzikert (1071)

